

Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság
5.Bhar.227/2014/5. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2014. év október hó 22. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

ÍTÉLETET:

A sikkasztás bűntette miatt vádlott ellen indított büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 32.Bf.10.565/2013/4. számú ítéletét ***megváltoztatja.***

A polgári jogi igény érvényesítését ***egyéb törvényes útra utasítja.***

Kötelezi továbbá a pótmagánvádlót, hogy a jogerőre emelkedéstől számított 15 (tizenöt) napon belül - végrehajtás terhe mellett - fizessen meg a vádlott védője részére az első- és másodfokú eljárásban bűnügyi költségként felmerült 53..340 (ötvenháromezer-háromszáznegyven) forintot.

Egyebekben a másodfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a pótmagánvádlót, hogy a jogerőre emelkedéstől számított 15 (tizenöt) napon belül - végrehajtás terhe mellett - fizessen meg a vádlott védője részére a harmadfokú eljárásban felmerült 12.700 (tizenkettőezer-hétszáz) forint bűnügyi költséget.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

INDOKOLÁS:

A Budapesti IV. és XV. Kerületi Bíróság a 2013. június 10. napján kihirdetett 8.B.IV.1924/2011/12. számú ítéletével a vádlottat folytatólagosan elkövetett sikkasztás bűntette miatt 8 hónap - végrehajtásában 2 év próbaidőre felfüggesztett - börtönbüntetésre ítélte.

Kötelezte a vádlottat, hogy az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 30 napon belül fizessen meg a magánfélnek, kártérítés címén 1.940.127 Ft-ot valamint 671.609 Ft

tőke után 2007. november 23. napjától, valamint 1.268.518 Ft tőke után 2007. december 22. napjától a kifizetés napjáig járó törvényes kamatot. Kötelezte 116.410 Ft eljárási illeték megfizetésére is.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a pótmagánvádló a vádlott terhére, végrehajtandó szabadságvesztés kiszabása végett fellebbezett.

Fellebbezett a vádlott és védője is felmentés érdekében.

A Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2014. április 16. napján tartott nyilvános ülésen meghozott 32.Bf.10.565/2013/4. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a vádlottat az ellene a Btk.317.§.(1)(4) bekezdés a/ pontja szerint minősülő sikkasztás büntette miatt emelt vád alól felmentette.

A magánfél polgári jogi igényét elutasította.

A le nem rótt eljárási illeték megfizetésére vonatkozó rendelkezést mellőzte.

A vádlott lakcímét pontosította.

A másodfokú bíróság ítélete ellen a pótmagánvádló jelentett be fellebbezést a vádlott terhére, bűnössége megállapítása és végrehajtandó szabadságvesztés kiszabása érdekében. Indítványozta polgári jogi igényének érdemi elbírálását is.

Fellebbezését írásban is megindokolta.

Ebben azt fejtette ki, hogy az elsőfokú bíróság hibáktól mentes tényállást állapított meg, és abból helyes jogi következtetést vont le a vádlott bűnösségére.

A tényállásból kiemelte, hogy a vádlott több mint 10 évig állt üzleti kapcsolatban a pótmagánvádlóval, minden vásárlásánál kézhez kapta a számlát, amelyen feltüntetésre került, hogy az eladó a vételár kifizetéséig a tulajdonjogát fenntartja.

Álláspontja szerint ingó adásvételénél nem kellett írásba foglalni az adásvételi szerződést. A felek között szóban, illetve ráutaló magatartással jött létre a vádlott megrendelését követően az adásvételi szerződés.

A leszállított faanyagot tanú¹ vette át a Kft¹. képviselőjében, aki a Kft². alkalmazásában állt. Ez utóbbi gazdasági társaság a vádlott résztulajdonát képezte 50 %-ban. Tehát a vádlott utasításának megfelelően járt el az anyagot átvevő személy.

A vádlott a megvásárolt ingóságokon birtokot szerzett és az ingóságokkal rendelkezett. Ezt igazolja egyértelműen az ún. továbbszámlázás ténye.

Véleménye szerint csak az ingatlan adásvételénél lehet és kell alkalmazni a Ptk.368.§.(1) bekezdésében írtakat.

Nincs jelentősége annak, hogy a szállítólevelekre milyen záradék került rávezetésre, és annak sem, hogy a pótmagánvádló hová és milyen körülmények között szállította le a vádlott által megvásárolt ingóságokat.

Kizárólag annak van jelentősége, hogy a vádlott pontosan tudta, hogy nem óhajtja kifizetni a vételárat, ennek megfelelően másik cégére átruházta az ingóságokat, és a több mint tíz éves gyakorlat ismerete ellenére hozzájárult ahhoz, hogy a Kft2. az anyagokat beépítse.

A harmadfokú nyilvános ülésen a pótmagánvádló jogi képviselője a fellebbezésben írtakat fenntartotta.

A védő a másodfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta.

A vádlott a felszólalásában hangsúlyozta, hogy ő bűncselekményt nem követett el.

A pótmagánvádló által bejelentett fellebbezés folytán a harmadfokú bíróság a másodfokú bíróság ítéletét és az azt megelőző első másodfokú bírósági eljárást teljes terjedelmében felülbírált a Be.387.§.(1) bekezdése alapján.

Ennek során megállapította, hogy az első és másodfokú bíróság a perrendi szabályokat betartotta. Az elsőfokú bíróság a vád tárgyává tett bűncselekmény szempontjából releváns bizonyítékokat feltárta, azokat egyenként és összességükben is értékelte mérlegelte.

Az elsőfokú bíróság túlnyomórészt megalapozott tényállást állapított meg, amit a másodfokú bíróság a Be.352.§.(1) bekezdés a/ pontja alapján indokoltan egészített ki, de az ezzel ellentétes ténymegállapításokat elmulasztotta kirekeszteni. Egyéb tekintetben is kiegészítésre szorul az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás azokkal az adatokkal, amelyekből a pótmagánvád benyújtásának eljárásjogi feltételei megállapíthatók.

Ezért a harmadfokú bíróság a Be.388.§.(2) bekezdése alapján kiegészítette az ítélet 1. oldalán, a vádat megjelölő részt megelőzően az alábbiakkal:

A Budapesti IV. és XV. kerületi Ügyészség a 2011. augusztus 1. napján kelt B.IV.2959/2009/22. számú határozatával a vádlott ellen a büntetőeljárást a Be.216.§.(1) bekezdés c/ pontja alapján, figyelemmel a Be.190.§.(1) bekezdés b/ pontjára - mivel a nyomozás adatai alapján nem állapítható meg bűncselekmény elkövetése - megszüntette.

A Fővárosi Főügyészség a 2011. szeptember 30. napján kelt KÜFO.12.626/2009. számú határozatával a sértetti panaszt elutasította.

A panaszt elutasító határozatot 2011. október 14. napján kézbesítették a sértettnek.

Az elsőfokú ítélet 2. oldal 3. bekezdés 3. mondatának második fordulátát (a ... valamint tudomásul vette... kezdetű mondatrésztől), és a 4. mondatot a tényállásból kirekesztette.

Az így kiegészített tényállás már minden szempontból megalapozott, mentes a Be.351.§.(2) bekezdésében felsorolt hibáktól, hiányosságoktól, így a Be.388.§.(1) bekezdése értelmében irányadó volt a harmadfokú eljárásban is.

Az elsőfokú bíróság a szükséges terjedelemben eleget tett az indokolási kötelezettségének. Számot adott arról, hogy mely bizonyítékot milyen körben miért fogadott el, illetve melyiket miért nem tartott elfogadhatónak.

Az első- és a másodfokú bíróság lényegében ugyanazokat a bizonyítékokat értékelte, mérlegelte, és ezt a tevékenységét a pótmagánvádlói fellebbezés sem kifogásolta.

A megalapozott tényállásból az elsőfokú bíróság tévesen következtetett a vádlott bűnösségére. A harmadfokú bíróság a másodfokú bíróságnak az ítélete 2. oldal utolsó bekezdésétől a 3. oldal 5. bekezdéséig kifejtett álláspontjával értett egyet, némi pontosítással.

A bűnösség hiányára levont következtetést támadó pótmagánvádlói fellebbezésben foglaltak az alábbiakkal cáfolhatók:

Az elkövetéskor hatályos Ptk.368.§-a a tulajdonjog fenntartását az adásvétel és a csere (III. cím Egyes szerződések, XXXIII. Fejezet) általános szabályai között helyezte el.

A hozzá fűzött kommentár szerint is, értelemszerűen ingóra és ingatlanra egyaránt vonatkozik. Az e szakaszhoz rendelt BH-k is ezt erősítik meg (BH.2003/293, BH.1997/144, BH.1993/447.). Az ingatlanra kötött tulajdonjog fenntartás érvényességéhez ingatlan-nyilvántartási bejegyzés is szükséges (Ptk.368.§.(2) bek.).

Téves tehát a pótmagánvádló jogi képviselőjének az az érvelése, hogy a Ptk.368.§.(1) bekezdését csak ingatlan adásvételénél kellene alkalmazni.

E szakasz egyébként azt is egyértelműen rögzíti, hogy tulajdonjog fenntartás csak írásban köthető ki, a felek megállapodása alapján.

E kérdésben az írásbeli, kölcsönös megállapodás akkor is szükséges, ha az adásvétel írásba foglalására egyébként nem lenne szükség.

A számlán, egyoldalú nyilatkozattal feltüntetett, tulajdonjog fenntartásáról szóló rendelkezés nem felel meg a jogszabályi feltételeknek.

Így tehát egyértelműen megállapítható, hogy a vádlott és a pótmagánvádló cége között a vád tárgyát képező termékekre érvényes tulajdonjog fenntartási rendelkezés nem jött létre.

Az irányadó tényállás alapján az áru tulajdonjoga és ezzel a birtoklása is a felek között létrejött megrendelés és a termékek leszállítása folytán, adásvételi szerződéssel átszállt a vádlottra.

Az a tény, hogy a vádlott nem fizette ki a vételárat, a felek közötti elszámolási vitaként értékelhető, amely polgári jogi követelésnek lehet az alapja.

Osztotta a harmadfokú bíróság a másodfokú bíróság álláspontját, hogy a vádlott esetében nem beszélhetünk rábízott idegen dologról, hiszen a fentebb kifejtettek miatt az átvett dolgokon tulajdonjogot szerzett. Ebből következően pedig szóba sem kerülhet a sajátkénti rendelkezés vagy pedig az eltulajdonítás, mint elkövetési magatartás sem.

Helyes volt tehát a másodfokú bíróság döntése, mellyel a vádlottat az ellene emelt vád alól bűncselekmény hiányában felmentette. Fel kell hívni még a Be.6.§.(3) bekezdés a/ pontját is.

Tévedett viszont a másodfokú bíróság, amikor a magánfél polgári jogi igényét elutasította a Be.335.§.(1) bekezdése alapján.

A Be.335.§.(1) bekezdés 2. mondata értelmében a vádlott felmentése esetén a polgári jogi igény érvényesítését egyéb törvényes útra kell utasítani.

Észlelte a harmadfokú bíróság, hogy a másodfokú bíróság figyelmen kívül hagyta a Be.344.§.(1) bekezdését, mely szerint, ha a vádlottat felmentették, a pótmagánvádló viseli a 74.§.(1) bekezdésében meghatározott bűnügyi költségből azt a költséget, amely a pótmagánvádló fellépése után keletkezett.

Az átvett vád sikertelenségének kockázatát és természetesen ennek költségeit ugyanis a pótmagánvádlónak kell viselni.

A védő bejelentette, hogy tárgyalásonként 20.000 Ft díj megfizetéséről állapodott meg a vádlottal, melyet viszont nem igazoltak.

A Be.74.§.(1) bekezdés b/ pontja értelmében bűnügyi költség a terheltnek és a terhelt törvényes képviselőjének készkiadása, akkor is, ha azt az állam előlegezte.

A 21/2003. (VI.24.) IM-PM-BM együttes rendelet 2.§.(1) bekezdés a/ pontja értelmében a terhelt készkiadását, valamint a terhelt meghatalmazott védőjének a készkiadását és díját a terhelt előlegezi.

A 26/2003.(VII.1.) IM-BM-PM együttes rendelet 3.§.b/ pontja értelmében az elsőfokú bíróság előtt tartott 3 tárgyalásra, és a másodfokú nyilvános ülésre - figyelemmel a tárgyalások/nyilvános ülés időtartamára - 42.000 Ft + Áfa = 53.340 Ft munkadíjat állapított meg a vádlott meghatalmazott védőjének, melynek megfizetésére a pótmagánvádlót kötelezte.

A fentiekre tekintettel az ítélőtábla a másodfokú bíróság ítéletét a Be.398.§.(3) bekezdése alapján a rendelkező részben írtak szerint megváltoztatta, míg egyéb törvényes rendelkezéseit a Be.397.§. alapján helybenhagyta.

A pótmagánvádló fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a harmadfokú bíróság a Be.385.§., 381.§.(1) bekezdése, 344.§.(1)(2) bekezdése és a 26/2003.(VII.1.) IM-BM-PM együttes rendelet 3.§.b/ pontja alapján megállapított 10.000 Ft+ Áfa = 12.700 Ft megfizetésére kötelezte a pótmagánvádló a vádlott meghatalmazott védője részére.

Budapest, 2014. év október 22. napján

Máziné dr. Szepesi Erzsébet sk.
a tanács elnöke

dr. Magócsi István sk.
előadó bíró

dr. Halász Irén sk.
bíró

A Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 32.Bf.10.565/2013/4. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság 5.Bhar.227/2014/5. számú ítéletében írt változtatással 2014. október 22. napján jogerőre emelkedett és végrehajtható.

Budapest, 2014. év október hó 22. napján

Máziné dr. Szepesi Erzsébet sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

Czibere Éva
tisztviselő